

УДК 004.45

Ю.С. Гарбіч, здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти

Р.М.Рогатинський, докт.техн.наук, професор

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

AGILE - ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІННІ БІЗНЕСОМ ТА ПРОЕКТАМИ

Yuri Garbich, the 2nd (master's) level of higher education applicant

Roman Rohatynskyi, Dr.Sc., Prof.

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

AGILE TECHNOLOGIES IN BUSINESS AND PROJECT MANAGEMENT

Agile, або гнучка методологія управління, є одним із найбільш популярних підходів до управління проектами у сучасному бізнес-середовищі. Основна перевага Agile полягає в його здатності адаптуватися до змінних умов ринку, клієнтських запитів і технологічних інновацій. В умовах глобальної конкуренції бізнес прагне швидко реагувати на виклики, зберігаючи високу якість продуктів і послуг. Agile надає компаніям інструменти, які дозволяють ефективно досягати цих цілей.

Agile базується на Маніфесті Agile, прийнятому у 2001 році. У ньому сформульовані чотири ключові принципи:

1. Люди та взаємодії важливіші за процеси та інструменти. Підхід ставить у центр уваги команди та клієнтів, адже успішна взаємодія дозволяє швидко вирішувати проблеми та адаптуватися до змін.
2. Працюючий продукт важливіший за документацію. Головне завдання Agile - створення функціонального продукту, а не надмірна деталізація процесів.
3. Співпраця з клієнтом важливіша за контрактні переговори. Постійний зворотний зв'язок із клієнтом дозволяє забезпечити відповідність продукту їхнім очікуванням.
4. Готовність до змін важливіша за дотримання плану. Agile надає перевагу адаптації до змінних обставин, замість суворого дотримання початкового плану.

Основні фреймворки Agile.

Agile пропонує безліч інструментів для досягнення ефективності. Серед найбільш популярних фреймворків:

- Scrum - найбільш поширений фреймворк для управління проектами він включає чітко визначені ролі, впроваджує ітеративний підхід через "спринти" — короткі цикли роботи, зазвичай тривалістю 1–4 тижні. Регламентує ключові заходи: щоденні зустрічі (daily stand-ups), огляд результатів спринту (sprint review) та ретроспектива.
- Kanban. Візуалізація завдань через спеціальні дошки з колонками для відстеження статусу завдань. Допомогає зменшити "вузькі місця" та підвищити продуктивність завдяки управлінню робочим потоком.
- SAgile (Scaled Agile Framework). Рішення для масштабування Agile в умовах великих організацій. Забезпечує синхронізацію між командами та рівнями управління.

Роль бізнес-аналізу, зокрема бізнес-аналітика, в Agile є досить значною. Його завданням є формулювання user stories або вимог до системи з точки зору кінцевого користувача. Проведення аналізу вимог та їх візуалізація через прототипи або діаграми. Постійна взаємодія із замовниками, що дозволяє уточнювати вимоги та оперативно вносити зміни.

Інструменти для бізнес-аналізу:

- Jira для управління вимогами та моніторингу завдань.
- Confluence для зберігання документації та колективної роботи.
- Miro для створення інтерактивних схем та мозкових штурмів.

Однак попри значні переваги, Agile не завжди легко впроваджувати. Багато організацій мають традиційні підходи до управління, які важко адаптувати до гнучкого підходу. Потреба в навчанні коли усі учасники, включаючи клієнтів, мають розуміти принципи Agile. Складність масштабування і впровадження Agile у великих організаціях потребує додаткових інструментів.

Сучасний світ бізнесу постійно змінюється, і Agile також еволюціонує. Тому все більше компаній комбінують Agile із традиційними методологіями, такими як Waterfall. Використання AI для автоматизації рутинних завдань та аналізу даних у проектах. Agile активно впроваджується в такі сфери, як HR, маркетинг та управління ланцюгами поставок.

Agile є ефективною методологією, яка дозволяє компаніям бути конкурентоспроможними у сучасному мінливому середовищі. Завдяки своїй гнучкості, зосередженості на клієнті та використанню сучасних інструментів Agile залишається найкращим вибором для управління проектами в різних сферах. Використання таких фреймворків, як Scrum, Kanban та SAFe, забезпечує досягнення цілей із мінімальними витратами часу та ресурсів.

Література

1. Augustine, Sanjiv. Managing agile projects. Prentice Hall PTR, 2005..
2. Daraojimba, Emmanuel Chibuike, et al. "Comprehensive review of agile methodologies in project management." Computer Science & IT Research Journal 5.1 (2024): 190-218..
3. Zinaida, Zhyvko, et al. "Optimizing IT Project Management in Ukraine's Aviation Sector: Challenges, Opportunities, and Strategic Insights." (2024)..